

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3305/2021. (VII. 22.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.21.573/2018/11. számú ítélete alaptörvény-ellenessége megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Cech András ügyvéd) ügyvéd útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.21.573/2018/11. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.047/2018/7/II. számú ítéletére és a Fővárosi Törvényszék 122.P.25.278/2010/155. számú ítéletére kiterjedő hatállyal, mivel azok véleménye szerint ellentétesek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével és 28. cikkével.
- [3] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege az ügyben előterjesztett beadvány és a bíróságok által hozott határozatok alapján a következőképpen foglalható össze.
- [4] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben az indítványozó magánszemély az alperesi társasházzal szemben kártérítési pert indított, az alábbiak szerint.
- [5] Az indítványozó felperes 1996-ban vásárolta meg az I. rendű alperes társasház alagsorában lévő 1. számú lakást, amelyben 1984-ben alakítottak ki fürdőszobát oly módon, hogy a fürdőszobai padlóösszefolyóhoz a vizes berendezésekhez csatlakozó ágvezetéseket a társasház közös tulajdonában lévő, a lakás alatt futó alapvezeték-re közvetlenül, visszatorlódási védelem nélkül kötötték rá. Az alapvezeték ahhoz az ejtővezetékhez kapcsolódik, amelybe a II. rendű alperes tulajdonában álló lakás mosogatója, valamint a fölötte lévő lakás csatornavezetékei vannak bekötve. A felperes fürdőszobájának összefolyójából 1997. év júliusától többször, nagy mennyiségű szennyvíz öntötte el a fürdőszobát, amelynek folytán a felperes károkat szenvedett.
- [6] A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 2005. április 11-én kelt és 2006. április 12-én jogerőre emelkedett 19.P.II.23.899/2003/44. számú közbenső ítéletében megállapította, hogy az alperes társasház kártérítési felelőssége fennáll az indítványozó felperest ért azon károkért, amelyek a felperes tulajdonában álló, az alperes társasház alagsor 1. szám alatti lakásának az alperesi társasház közös tulajdonában álló víz- és csatornarendszer hibájával okozati összefüggésben történt elöntése miatt keletkeztek. A bíróság megállapította, hogy az alperes köteles a felperesi lakás további elöntésének megelőzése érdekében szükséges, az alperesi közös tulajdonban álló épületrészeket érintő, a perben további bizonyítással meghatározásra kerülő munkálatok elvégzésére. A bíróság az indokolás ténymegállapító részében ismertette a kereset tárgyává tett káreseményeket, és a szakértői vélemény alapján arra következtetett, hogy az épület közös tulajdonú szennyvízelvezető rendszerének nem megfelelő lejtése miatt következtek be a felperest ért károk.
- [7] A Fővárosi Bíróság a 41.Pf.25. 403/2005/6. számú határozatával az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét lényegében annak helyes indokai alapján helybenhagyta.
- [8] A közbenső ítélet meghozatalának az időpontjában a felperes keresete az I. rendű alperessel szemben 1 858 819 forint kártérítés megfizetésére irányult, amely az indítványozó lakásának 1997 nyarától kezdődő eső- és szennyvízelöntései miatt készített szennyvízátemelő berendezés 208 375 forintos költségéből, a 2002 nyarán megismétlődött szennyvízelöntés miatt végeztetett szigetelési munkák 350 000 forintos költségéből és a 2002. november 12-i szennyvízelöntés által a lakásban okozott kár helyreállításának 1 237 944 forint összegű kalkulált költségéből és a 62 500 forint szakértői költségéből tevődött össze.

- [9] A jogerős közbenső ítélettel szemben az I. rendű alperes perújítás iránti kérelemmel élt, amely azonban nem vezetett eredményre, a Legfelsőbb Bíróság 2010. október 17-én kelt, Pfv.III.21.667/2009/6. számú ítéletével a Fővárosi Bíróság 53.Pf.636. 321/2008/2. számú ítéletét hatályon kívül helyezte, a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 18.P.21.738/2008/5. számú ítéletét megváltoztatta, és a perújítási kérelmet elutasította, mert annak eljárásjogi feltételét nem látta fennállónak.
- [10] Az összecszerűség tekintetében folytatódó eljárásban az indítványozó mint felperes megváltoztatott keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest az alperes társasház csatornarendszerének átalakításához szükséges, az AK és VP szakértők szakvéleményében kidolgozott összes munka, továbbá a felperes ingatlanán elvégzendő valamennyi felújítási munka saját költségén történő elvégzésére, elvégeztetésére. Kérte továbbá az I. rendű alperest kötelezni 18 161 806 forint és járuléai megfizetésére. Továbbá a II. rendű alperest az általa az alagsori lakás vízvezetésének leválasztásával végzett jogellenes beavatkozás miatt kérte kötelezni a perbeli alagsori lakás konyháján keresztül történt vízszintes vízvezetés megszüntetésére és az eredeti állapot helyreállításához szükséges vízvezeték és kőműves szerelési munkák elvégzésére, továbbá 72 263 forint kártérítés megfizetésére.
- [11] Az I. rendű alperes a felperes követelését csak kis részben ismerte el, míg a II. rendű alperes nem ellenezte a vele szemben előterjesztett felperesi követelés teljesítését. Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék 122.P.25.278/2010/155. számú ítéletében kötelezte az alperesi társasházat javítási, vízvezeték szerelési és kőművesmunkák elvégzésére, illetve az indítványozó kárának megtérítésére, ezt meghaladóan az indítványozó keresetét elutasította.
- [12] Az elsőfokú bíróság a II. rendű alperest is kötelezte az eredeti állapot helyreállításához szükséges vízvezeték szerelési és kőművesmunkák elvégzésére. Indokolásában kiemelte, hogy a felperes keresete kétirányú, a felperes egyrészt a lakás további vízelöntésének megakadályozása érdekében érvényesített igényt, másrészt a vizesedéssel felmerült kárai megtérítését kérte. Kifejtette, hogy a közbenső ítéletben egyrészt felperesi károsodás bekövetkezettének tényét, másrészt a beállott kárnak a károkozó magatartásával való okozati összefüggését kellett eldönteni. Álláspontja szerint a jogerős közbenső ítélet csakis úgy értelmezhető, hogy csak azokért a későbbi bizonyítás során meghatározandó károkért kell az I. rendű alperesnek helyt állnia, amelyek a társasház tulajdonában lévő vezetékek hibájából erednek. Álláspontja szerint a közbenső ítélet jogerőre emelkedése után előterjesztett kárigények, így az elmaradt jövedelem, az ingóságokban bekövetkező kár, valamint a csatornarendszer tisztításával felmerült költségekből eredő kár címén érvényesített igényekre a közbenső ítélet jogereje nem hat ki. Úgy foglalt állást, hogy a közbenső ítélet jogereje csupán az eredetileg megjelölt kártételekre terjedt ki, és vizsgálta, hogy a felperest ért, a lakás perindítást megelőző és per során történő elöntéseiből fakadó károk a társasházi tulajdonban álló vezetékek hibájával összefüggésben keletkeztek-e. Igazságügyi szakértők véleménye alapján azt állapította meg, hogy az alagsori lakás elöntésének oka annak szabálytalan rácsatlakoztatása a társasházi alapvezetékre. Az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottnak, hogy az indítványozó által elvégzett és elvégzendő munkák tekintetében a közbenső ítélettel érintett tételek vonatkozásában az okozati összefüggés fennállna, ezért az I. rendű alperes által elismert követeléseken túlmenően a felperes valamennyi kártérítési követelését elutasította, a II. rendű alperest pedig a nem vitatott felperesi követelésekben marasztalta.
- [13] Az elsőfokú ítélettel szemben az indítványozó fellebbezéssel élt, melynek elbírálása során a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.047/2018/7/II. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét kis részben változtatta meg, és kötelezte az I. rendű alperest a közbenső ítélet meghozataláig előterjesztett kártételek megfizetésére, így az I. rendű alperes terhére a marasztalási összeget 765 544 forinttal emelte fel.
- [14] A bíróság úgy foglalt állást, hogy a közbenső ítélet jogereje kiterjed a közbenső ítélet meghozataláig előterjesztett kártételekre, illetve azoknak a keresetfelemeléssel érintett részére, és ennek megfelelően marasztalta az I. rendű alperest. Egyebekben a közbenső ítélet meghozatalát követően előterjesztett kereseti követelések, úgymint az elmaradt jövedelem, az ingóságokban bekövetkezett kár, valamint a csatornarendszer tisztításával felmerült költségből eredő kár címén érvényesített igények tekintetében elutasította a keresetet jogalap hiányában. A közbenső ítélet meghozatalát követő szakértői bizonyítás eredményeként ugyanis az elsőfokú bírósággal egyezően arra a jogi következtetésre jutott, hogy ez utóbbi igények tárgyává tett károk oka az alagsori lakás szabálytalan rácsatlakozása a társasházi alapvezetékre, amelyért az I. rendű alperest kártérítési felelősség nem terheli.
- [15] Az indítványozó mint felperes a bírósági határozatokkal szemben felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. Kifejtette, hogy az ítéleti megállapításokkal szemben nem a saját működési körében felmerülő okból, hanem az I. rendű alperes közös tulajdonban maradó részei és az I. rendű alperes mulasztásokban megnyilvánuló törvénysértő

magatartása következtében szenvedett kárt. Állítása szerint károsodása az I. rendű alperes együttműködési kötelezettségének elmulasztása, és a közös tulajdonban maradó vezetékek karbantartásának elmulasztásával hozható okozati összefüggésbe.

- [16] Az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Hivatkozott arra, hogy a felperes a csatorna rácsatlakozás szakszerűtlen kivitelezésével szemben a jogelődjével szemben támaszthatott volna szavatossági igényeket. Kiemelte, hogy a felperesnek minden egyes kártétel tekintetében bizonyítania kellett volna az ok-okozati összefüggést. Hangsúlyozta, hogy a perbeli közbenső ítélet hatálya nem terjed ki automatikusan az e döntés meghozatalakor még ismeretlen kereseti kérelmekre.
- [17] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.21.573/2018/11. számú ítélete a másodfokú ítéletet hatályában fenntartotta.
- [18] A Kúria határozata szerint a felülvizsgálati kérelem alaptalan. Megállapítása szerint az indítványozó a jogerős ítélettel szemben azért terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, mert álláspontja szerint a másodfokú bíróság a Budapesti II. és III. kerületi Bíróság 19. P.II.23.899/2003/44. számú közbenső ítéletéhez fűződő anyagi jogerő-hatás megsértésével utasította el részben a keresetét. Ennek megfelelően megsértett jogszabályként jelölte meg többek között a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 213. § (3) bekezdését és 229. §-át is. Megállapította továbbá, hogy a perújítás iránti kérelem sikertelensége folytán a hivatkozott közbenső ítélet vitathatatlanul anyagi jogerővel bír. Az indítványozó felperes – felülvizsgálati kérelemben foglalt álláspontja – szerint a közbenső ítélet anyagi jogereje kiterjed valamennyi kárára, amelyek a tulajdonában álló víz és csatornarendszer hibájával okozati összefüggésben történt elöntése miatt keletkeztek, így az elutasított kereseti kérelmeire is, mert azok nem érintik a károkozás alapjául szolgáló ténybeli alapot, csupán kereset-felemlésnek minősülnek.
- [19] A Kúria nem osztotta a felperes jogi álláspontját. A régi Pp. 213. §-ának (3) bekezdéséből és 229. §-ának (1) bekezdéséből következően a közbenső ítélethez anyagi jogerő fűződik, ami eldönti egyrészt a keresettel érvényesített kár bekövetkezésének tényét, másrészt a beállott kárnak a károkozó magatartásával való okozati összefüggését (EBH2004. 1039). Mivel a kártérítési perben hozott közbenső ítélet a kártérítési felelősség feletti vitát végérvényesen lezárja, abból határozottan megállapítható kell legyen, hogy a kártérítési igénnyel fellépő felet érte-e kár, és ez okozati összefüggésben áll-e a felelősségre vont személy terhére rótt magatartással. Nem dönti el azonban a közbenső ítélet, hogy a meghozatalát követően a kereset részévé tett kártételek is okozati összefüggésben állnak-e a megállapított jogellenes és felróható magatartással. Ezt annak vizsgálatával lehet megítélni, hogy a közbenső ítélet rendelkező része, annak indokolásával egybevetve hogyan határozza meg az elbírált jog terjedelmét.
- [20] A Kúria szerint a Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.21.667/2009/6. számú ítéletének indokolása is arra mutat rá, hogy a közbenső ítélet az I. rendű alperes „egyes károkért” fennálló kártérítési felelősségét állapította meg. A jogerős közbenső ítélet a kártérítési felelősség fennállását a társasház közös tulajdonában álló víz- és csatornarendszer hibájával okozati összefüggésben álló károk tekintetében állapította meg. Indokolásában ilyenként rögzítette az akkor kereset tárgyává tett, és a másodfokú bíróság által a felperes javára meg is ítélt kártételeket. Az indítványozó felperes azonban utóbb nem e kártételek miatti követelésének összegét emelte fel, hanem újabb kártételeket tett keresete tárgyává, amelyek többlétegyállításokat is szükségessé tettek részéről. Ezek a többlétegyállítások ugyan nem a károkozó magatartás mibenlétére, hanem a kár felmerültére vonatkoztak, de mindenképpen olyan igények voltak, amelyeket a közbenső ítéletet hozó bíróság nem vett, nem vehetett figyelembe a közbenső ítélete meghozatala során.
- [21] Az összecszerűség tekintetében folytatódó eljárásban tehát az eljáró bíróságok nem voltak elzárva attól, hogy az I. rendű alperes terhére rótt magatartás és az újabb kártételek közötti okozati összefüggést vizsgálják, hiszen a közbenső ítélet csak a károkozó magatartással okozatos kárért való felelősséget állapította meg. A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyetértve arra a következtetésre jutott, hogy a közbenső ítélet meghozatalát követően előterjesztett károk nem hozhatók okozati összefüggésbe az I. rendű alperes terhére értékelt károkozó magatartással.
- [22] Az indítványozó mint felperes hivatkozott a régi Pp. 3. § (3) bekezdésének a megsértésére is, előadva, hogy amennyiben az elutasított követelése tekintetében a bíróság további bizonyítékot várt volna el, arról tájékoztatnia kellett volna a felperest. Az 1/2009. (VI. 14.) PK. vélemény szerint a régi Pp. 3. § (3) bekezdése alapján arról kell tájékoztatni a felet, hogy a bíróság mely tényállításait tekinti olyannak, amelyek bizonyításra szorulnak. A Kúria indokolása szerint értelemszerűen nem terheli ilyen kötelezettség a bíróságot, amennyiben a bizonyítás

adataiból kellő meggyőződést szerezhet a tényállítás valóságtartalmáról vagy annak hiányáról, mivel ebben az esetben az eljáró bíróságoknak elegendő bizonyító adat állt rendelkezésére a vitatott ténymegállapításhoz.

- [23] A fentiekre tekintettel a Kúria sem a régi Pp. 3. § (3) bekezdésének, sem a régi Pp. 206. §-ának, sem a 213. § (3) bekezdésének, sem pedig a 229. § (1) bekezdésének a másodfokú bíróság általi megsértését nem állapította meg.
- [24] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [25] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-a alapján az alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése és 28. cikke sérelmére hivatkozott.
- [26] Az indítványozó álláspontja szerint a támadott bírósági döntések sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogát, ugyanis a jogerős közbenső ítélet és a Legfelsőbb Bíróság perújítási ítéletének rendelkező részeiben és indokolásában írtakkal szemben nem állapították meg az alperesi társasház kártérítési felelősségét.
- [27] Az indítványozó szerint a támadott ítéletek egyaránt sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében, valamint az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 6. cikk 1. bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jogát, melynek részét képezi a polgári ügyében hozott jogerős ítélet hatékonyságának, a jogerő tiszteletben tartásának követelménye; azaz a támadott ítéletek sértik az indítványozónak az ügyben született jogerős közbenső ítélet megkérdőjelezhetlenségéhez való jogát. Az indítványozó rámutat, hogy a jelen ügyben hivatkozott alapjog, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog lényegi tartalma tekintetében az Egyezmény 6. cikke, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikke között nincs eltérés. Ebből következően jelen ügyben az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) releváns esetjoga olyan szilárd kiindulópontot kell, hogy jelentsen, melynek megállapításait a támadott bírósági határozatok alaptörvényellenességének vizsgálata körében az Alkotmánybíróság nem mellőzheti.
- [28] Az indítványozó hangsúlyozza, hogy a másodfokú bíróság szerint az indítványozó nem tett arra előadást, hogy társasházi közgyűlés összehívását kérte a közös tulajdont érintő felújítás, karbantartás miatt, majd számára kedvezőtlen közgyűlési határozatot megtámadta volna, ezért nem volt megállapítható, hogy az alperesi társasház együttműködési kötelezettségét megszegte volna. Az indítványozó kiemeli, hogy ezzel szemben az elsőfokú közbenső ítélet részletezi, hogy a pert megelőző hat év alatt az indítványozó hányszor és hányféle módon próbálta az alperesi társasházat együttműködésre bírni, vagy legalább tőle közgyűlési felhatalmazást szerezni a javításhoz. Ennek ignorálása a panaszolt ítéletekben az indítványozó szerint szintén a jogerő áttöréseként értékelendő. Az alperesi együttműködési kötelezettség megszegésének tagadása a panaszolt ítéletekben szöges ellentétben áll a jogerős közbenső ítéletben és a Legfelsőbb Bíróság perújítási ítéletében foglaltakkal.
- [29] A fenti indokok alapján az indítványozó határozottan állítja, hogy a Fővárosi Törvényszék, a Fővárosi Ítéltábla és Kúria panaszolt ítéletei sértik az ügyében született jogerős közbenső ítélet és a Legfelsőbb Bírósági perújítás tárgyában hozott ítéletének jogerejét, s ezáltal sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz valójoga részét képező azon alapjogát, hogy az ügyében született jogerős bírói döntéseket senki ne kérdőjelezhesse meg, kétségbe ne vonja.
- [30] Az indítványozó a fentiek alátámasztására a jogerő fogalmát részletesen elemzi, és az EJEB több fontos döntésére, továbbá számos bírósági és alkotmánybírósági határozatra hivatkozik.
- [31] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban járt el az ügyben.
- [32] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt. A tanács vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [33] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására – az Abtv. 27. §-ára hivatkozással – a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az Abtv. 53. § (2) bekezdése értelmében pedig az alkotmányjogi panasz iránti indítványt – a 26. § (2) bekezdése szerinti eset kivételével – az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani.

- [34] A Kúria a Pfv.III.21.573/2018/11. számú ítéletét az indítványozó jogi képviselőjének 2020. május 27. napján kézbesítették, míg az indítványozó alkotmányjogi panaszát 2020. július 23-án nyújtotta be elektronikus úton az első fokon eljáró bíróságra. Az indítványozó tehát az alkotmányjogi panaszt a Kúria Pfv.III.21.573/2018/11. számú ítéletével szemben a törvényi határidőn belül terjesztette elő.
- [35] Az indítványozó a bírósági eljárásban félként részt vett. Az Abtv. 27. § (2) bekezdése értelmében jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet, a) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt; b) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz; vagy c) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed.
- [36] Az indítvány az Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pontjának is eleget tesz, mivel az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [37] 3.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó – Alaptörvényben biztosított – jogát sérti [a] pont első fordulat].
- [38] Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a bíróságoknak címzett jogértelmezési szabály sem tekinthető olyan, az Alaptörvényben biztosított jognak, aminek a sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani [lásd pl. 3381/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [11]].
- [39] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítvány az Alaptörvény 28. cikkének sérelmét állító elemében nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerinti követelményt.
- [40] 3.3. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, ennek feltételeit az 52. § (1b) bekezdése részletezi. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó kérelme e feltételeknek a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában megfelel.
- [41] Az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panasz az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz és megjelöli az Alaptörvény megsértettnek vélt rendelkezéseit, a sérelmezett bírói döntést továbbá kifejezett kérelmet terjeszt elő annak megsemmisítésére.
- [42] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában megjelölte az Alaptörvényben biztosított jog vélt sérelmének lényegét is.
- [43] 4. Az Alkotmánybíróság tehát a XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében vizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényben előírt további feltételeinek való megfelelést. Vizsgálata során a következőket állapította meg.
- [44] 4.1. Az Abtv. 52. § (4) bekezdése alapján az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia.
- [45] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való joga sérelme lényegét a jogerő bíróságok általi áttörésében jelölte meg.
- [46] Az indítványozó kiemelte, hogy a jogerő intézménye a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog védelme alatt is áll. Az indítványozó szerint a panaszolt ítéletek azáltal, hogy a jogerős közbenső ítélet és a Legfelsőbb Bíróság perújítási ítéletének rendelkező részeiben és indokolásaiban írtakkal szemben nem állapították meg az alperei társasház kártérítési felelősségét, áttörték azoknak a jogerejét, megsértve az indítványozónak ezen jogerős ítéletek megkérdőjelezhetetlenségéhez fűződő alkotmányos jogát. Mindez érdemben befolyásolta a panaszolt bírói döntéseket, hiszen a jogalapot érintették. Az indítványozó állítja, hogy ez egy sajátos *contra legem* jogértelmezés, amely közvetlenül vezet a hivatkozott alapjogi sérelemhez.
- [47] Az indítványozó panaszában kifejtette, hogy a Kúria a sérelmezett ítéletében arra hivatkozott, miszerint az indítványozó a közbenső ítélet jogerőre emelkedését követően többszöri állításokat tett. Az indítványozó állítja, hogy ez csak annyiban valós, hogy további olyan kártételeket jelölt meg, melyek ugyanabból az okból kifolyólag keletkeztek (t.i. a fürdőszobájában feltörő szennyvíz-elöntésből), amelyért való kártérítési felelősség kérdését a jogerős közbenső ítélet már eldöntötte. Állítja, hogy a közbenső ítélet jogerőre emelkedését, illetve a Legfelsőbb Bíróság perújítási ítéletét követően csak a kártérítés módja és mértéke tekintetében folytatódhatott az eljárás. Ennek az elvnek mentén a jelen alkotmányjogi panasszal támadott ítéletek alapjául szolgáló eljárás-

ban csupán arra kellett és lehetett bizonyítást lefolytatni, hogy milyen módon és milyen kárösszeg meghatározásával lehet az indítványozót olyan helyzetben hozni, mintha a károsító esemény meg sem történt volna.

- [48] Az indítványozó hangsúlyozta, hogy bár a panaszolt ítéletek az indítványozó terhére értékelték, hogy újabb károkat jelentett be, azaz újabb tényállításokat tett, azok az indítványozó szerint a kártérítési felelősség kérdésén, s ekképpen a közbenső ítélet jogerejét nem érintették, csupán a kártérítés mértékére vonatkoztak. Az indítványozó megítélése szerint valójában a panaszolt döntéseket hozó bíróságok voltak azok, amelyek megváltoztatták a jogerős tényállást, amennyiben a lakást 1994-ben megvásároló indítványozói jogelődéről állítják azt, hogy veszélyeztetettséget teremtett. A jogerős közbenső ítélet szerint ugyanis az indítványozó jogelődjé nem okozója volt a problémának, hanem azt maga is „örökölte”, amit jelzett a társasháznak.
- [49] Vitatta a Kúria ítéletének megállapításait, miszerint nem dönti el a közbenső ítélet, hogy a meghozatalát követően a kereset részévé tett kártételek is okozati összefüggésben állnak-e a megállapított jogellenes és felróható magatartással. Az indítványozó felperes utóbb nem a közbenső ítélet meghozatala előtt érvényesített kártételek miatti követelésének összegét emelte fel, hanem újabb kártételeket tett keresete tárgyává, amelyek többlettényállításokat is szükségessé tettek részéről. Ezek a többlettényállítások ugyan nem a károkozó magatartás mibenlétére, hanem a kár felmerültére vonatkoztak, de mindenképpen olyan igények voltak, amelyeket a közbenső ítéletet hozó bíróság nem vett, nem vehetett figyelembe a közbenső ítélete meghozatala során.
- [50] 4.2. Az Alkotmánybíróság az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben előadott érveivel kapcsolatban a következőket állapította meg.
- [51] A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat [3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [20]].
- [52] A bírósági ítéletekkel kapcsolatos indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor.” [3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]] Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]].
- [53] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panasz nem fogadható be, mert az egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, a bíróságok jogértelmezését, jogalkalmazását vonja kritika alá, és a támadott ítéletben foglalt döntést magát (annak hátrányos voltát) tekinti alapjogi sérelemnek, a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében {vö. pl. 3119/2015. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [54] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panaszindítvány akkor fogadható be, ha az abban kifejtettek a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet támasztanak alá, vagy ha alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetnek fel. Ezen alternatív feltételek bármelyikének megléte indokot ad a befogadásra.
- [55] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg ezeknek a követelményeknek, mert az indítványozó egyértelműen a Kúria jogértelmezését tartotta alaptörvény-ellenesnek.
- [56] A fentiekre tekintettel az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában meghatározott törvényi feltételek egyikének sem felel meg.
- [57] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszban nem állított olyan pontosan körülírt, releváns alkotmányjogi érvekkel alátámasztott alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vetne fel, ami a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolta tenné.

[58] 5. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában, 52. § (1b) pontjában valamint 29. §-ában foglaltak, illetve az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2021. június 22.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Cziné Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1339/2020.

• • •